

č.: 9641-40882/2019/Jur/371230606

SPRÁVA O ENVIRONMENTÁLNEJ KONTROLE

č. 67/2019/Z

Environmentálnu kontrolu (ďalej len „kontrola“) vykonala Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, Stále pracovisko Nitra, Odbor integrovaného povoľovania a kontroly (ďalej len „Inšpekcia“), ako príslušný odborný kontrolný orgán – orgán štátneho dozoru podľa ustanovení § 9 ods. 1 písm. a) a § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa ustanovenia § 32 ods. 1 písm. d) zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o IPKZ“). Počas kontroly a pri vypracovaní správy o kontrole sa postupovalo podľa zákona o IPKZ a primerane v súčinnosti so zákonom č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kontrole“).

A. Kontrola

Typ kontroly:	§ 34 ods. 9 zákona - Mimoriadna
Podnet:	Áno
Výsledok:	§ 35 ods. 1 zákona - Súlad
Odstúpené:	Áno

B. Orgán štátneho dozoru

Inšpektor:	RNDr. Martin Jursa	Číslo preukazu: 495
Telefón:	037 656 06 33	
Elektronická adresa:	martin.jursa@sizp.sk	

Inšpektor:	Ing. Juraj Šimon	Číslo preukazu: 621
Telefón:	037 656 06 32	
Elektronická adresa:	juraj.simon@sizp.sk	

C. Prevádzkovateľ

Názov podľa OR:	EPP Slovensko, s. r. o.	
Adresa sídla:	Terezov 4, 920 03 Hlohovec	
IČO:	47 241 381	
Kontrola oznámená:	20.02.2018	Spôsob: Telefonicky
Zástupca:	Ing. Miroslava Svetlíková	Funkcia: Sales and Enviro manager
Telefón:	033/7330981	

Elektronická adresa: msvetlikova@eppslovensko.sk

D. Prevádzka

Názov podľa IP: **Farma ošípaných Veľký Cetín**
Adresa prevádzky: Nitrianska 9501, 951 05 Veľký Cetín
Variabilný symbol: 371230606
Integrované povolenie: 3217-33682/2007/Kys/371230606
Vydané: 17. 10. 2007
Právoplatné: 30. 11. 2007
Projektovaná kapacita: 25 857 ks ošípaných počas jedného turnusu, ročne 86 440 ks
Kategória: 6.6. b) Prevádzky na intenzívny chov ošípaných s miestom pre viac ako 2 000 ks ošípaných nad 30 kg.

E. Časová os

Predchádzajúce kontrolované

obdobie: 24. 02. 2018 – 16. 07. 2018
Posledná kontrola: 28.11.2018 – 25.1.2019
Kontrolované obdobie: 17.7.2018 – 7.10.2019
Začatie kontroly: 7.10.2019
Prvé miestne zisťovanie: 7.10.2019
Vypracovanie správy: 5.11.2019
Doručenie správy: Deň prevzatia doporučenej zásielky s doručenkou

F. Vykonané úkony

Fotodokumentácia:	Áno	Počet snímok: 14
Videodokumentácia:	Nie	
Odňatie prvopisov:	Nie	
Odobraté vzorky:	Nie	
Meranie emisií:	Nie	
Iné:	-	

G. Zameranie kontroly – opis

Mimoriadna environmentálna kontrola v prevádzke podľa ustanovenia § 34 ods. 9 zákona o IPKZ bola vykonaná na základe anonymného telefonického podnetu, doručeného na Inšpekciu dňa 30. 09. 2019. V uvedenom podnete podávateľ uviedol, že z prevádzky „**Farma ošípaných Veľký Cetín**“ prevádzkovateľa **EPP Slovensko, s.r.o., Terezov 4, 920 03 Hlohovec, IČO: 47 241 381** „sa šíri zápach a aplikácia hnojovice na okolie polia nie je v súlade s hnojným plánom subjektov, ktorí záujmové pozemky obhospodarujú. Takáto aplikácia hnojovice, resp. jej vsakovanie negatívne ovplyvňuje kvalitu podzemných vôd. Prevádzkovateľ častokrát vypúšťa hnojovicu z lagún do okolia za oplotený areál prevádzky, ktorá následne pri veľkých množstvách vteká popri plote zo strany lagún až do príľahlého potoka. Ďalej anonym poukazoval na nesprávne kŕmenie a zdravotný stav zvierat.“

Po doručení podnetu vykonala Inšpekcia dňa 07. 10. 2019 fyzickú obhliadku prevádzky vo vzťahu k obsahu podaného podnetu, ako aj mimoriadnu environmentálnu kontrolu zameranú na dodržiavanie vybraných podmienok integrovaného povolenia vydaného Inšpekciou rozhodnutím č. 3217-33682/2007/Kys/371230606 zo dňa 17. 10. 2007, právoplatného dňa

30. 11. 2007, v znení jeho neskorších zmien a doplnení (ďalej len „rozhodnutie“, resp. „povolenie“). Predmetom mimoriadnej environmentálnej kontroly boli podmienky povolenia týkajúce sa opatrení na predchádzanie havárií a na obmedzenie následkov v prípade havárií a opatrenia týkajúce sa situácií odlišných od podmienok bežnej prevádzky, opatrenia na prevenciu znečisťovania (najmä použitím najlepších dostupných techník) a opatrenia na obmedzenie vysokého stupňa celkového znečistenia v mieste prevádzky v kontrolovanom období od 17. 07. 2018 do 07. 10. 2019.

H. Stav prevádzky v čase miestneho zisťovania – opis

V čase miestnej obhliadky prebiehal chov výkrmových ošípaných v prevádzke. Celkovo bolo v deň kontroly chovaných 18 529 ks ošípaných v 9 halách. Posledné naskladnenie ošípaných na farmu bolo dňa 30. 09. 2019 v počte 1436 ks ošípaných. Od 01. 10. do 07. 10. bolo vyskladnených 1081 ks ošípaných (v samotný deň kontroly dňa 07. 10. 2019 bolo vyskladnených 189 ks ošípaných).

I. Použité podklady

Doklady predložené dňa 07. 10. 2019 (osobne):

- zloženie krmných zmesí a receptúry poskytnuté ich dodávateľom – k nahliadnutiu
- informačné materiály k prípravku Triple P[®] a k prípravku Active NS
- informačný materiál k prípravku VevoVital[®]
- doklady o posledných vývozočoch hnojovice na pôdu – k nahliadnutiu
- zmluvy uzatvorené s odberateľmi hnojovice – k nahliadnutiu
- objednávka prípravku Active NS na rok 2019
- doklady o vývoze separátu z hnojovice – prevádzková evidencia.

J. Kontrolné zistenia

1. Podmienka v časti II. Podmienky povolenia, C. Opatrenia na prevenciu znečisťovania (najmä použitím najlepších dostupných techník), bod 2.

2. Prevádzkovateľ je povinný využívať fázový výkrm s použitím kompletných krmných zmesí obohatených o aminokyseliny a ľahko dostupný fosfor pre zníženie vylučovania dusíka (amoniaku, metánu a pachových látok) a pre lepšie využitie živín z krmiva.

2. Podmienka v časti II. Podmienky povolenia, C. Opatrenia na prevenciu znečisťovania (najmä použitím najlepších dostupných techník), bod 10.

10. Prevádzkovateľ je povinný obmedzovať emisie amoniaku v prevádzke dodržiavaním zásad správnej poľnohospodárskej praxe vrátane správnej stratégie kŕmenia. (Prísun proteínov v krmive musí zodpovedať produkčnej úrovni ošípaných, čím sa dosiahne zníženie obsahu nadbytočného dusíka v exkrementoch.)

Zistený stav	Dodržené
Opis	Áno

Zistený stav:

Prevádzkovateľ pri chove ošípaných využíva krmné zmesi obohatené o aminokyseliny a ľahko dostupný fosfor a aplikuje fázové kŕmenie pre jednotlivé rastové fázy. Používané krmné zmesi sa v receptúrach líšia obsahom živín, najmä obsahom proteínov, aby došlo k ich efektívnemu využitiu a zabránilo sa vylučovaniu prebytočných nestrávených zložiek živín v exkrementoch.

Vo všetkých typoch kŕmnych zmesí pre výkrmové ošípané prevádzkovateľ dodáva v krmivách enzýmy a prípravky zvyšujúce stráviteľnosť živín, a to konkrétne prípravky Ronozyme WX, Ronozyme HiPhos, ako aj enzýmy fytázu a xylanázu. Tieto enzýmy a doplnkové prípravky sú súčasťou vitamínovo-minerálnych premixov používaných pri výrobe kŕmnych zmesí. Uvedené enzýmy zlepšujú využiteľnosť krmiva (vstrebávanie živín a premenu na živočíšne tkanivo), čím znižujú množstvo a obsah nestráviteľných živín vo výkaloch, a tým sa odvádza menej medziproduktov, z ktorých môžu vznikať pachové látky – amoniak, sírovodík a metán.

Okrem bežných enzymatických prípravkov, ktoré sú súčasťou kŕmnych zmesí sa prevádzkovateľ od začiatku roka 2018 rozhodol pre aplikáciu prípravku Triple P®, ktorý predstavuje zmes probiotických baktérií a prebiotických látok pre lepšie vstrebávanie živín v procese kŕmenia, za účelom zníženia množstva nespotrebovaných živín, odvádzaných v exkrementoch zvierat. Prevádzkovateľ taktiež v rámci podroštových kanálov, kde dochádza k akumulovaniu vyprodukovanej hnojovice z chovu ošípaných, aplikuje ílovité minerály vo forme prípravku Active NS s cieľom vychytávať a absorbovať pachové látky uvoľňované z hnojovice zvierat.

Do kŕmnych zmesí používaných pre jednotlivé rastové fázy ošípaných v prevádzke prevádzkovateľ pridáva pomocnú látku VevoVital® s obsahom kyseliny benzoovej, ktorá spôsobuje znižovanie pH hodnoty vylúčenej hnojovici (acidifikáciu), čím dochádza k obmedzovaniu premeny nevylúčeného dusíka v hnojovici na amoniak.

3. Podmienka v časti II. Podmienky povolenia, C. Opatrenia na prevenciu znečisťovania (najmä použitím najlepších dostupných techník), bod 3.

3. Prevádzkovateľ je povinný využívať v maximálnej možnej miere enzymatické prípravky pri kŕmení a prípravky rozkladajúce hnojovicu v štádiu skladovania.

Zistený stav **Dodržaná**

Opis **Áno**

Prevádzkovateľ používa enzymatické prípravky v kŕmnych zmesiach – Ronozyme WX, Ronozyme HiPhos, ako aj enzýmy fytázu a xylanázu, čo bolo dokladované vo vyššie kontrolovaných podmienkach. Prevádzkovateľ aplikuje do hnojovice prípravok Active NS v podroštových kanáloch v rámci jednotlivých maštálí za účelom úpravy hnojovice, ako aj vychytávania a absorpcie pachových látok v hnojovici. Zároveň používa prípravok VevoVital® s obsahom kyseliny benzoovej, ktorý spôsobuje acidifikáciu produkovanej hnojovice, čím eliminuje premenu nestráveného dusíka na amoniak.

4. Podmienka v časti II. Podmienky povolenia, C. Opatrenia na prevenciu znečisťovania (najmä použitím najlepších dostupných techník), bod 6.

6. Skladovacie nádrže na hnojovicu (lagúny), zberné žľaby a prečerpávacie nádrže musia byť prekryté pevným vekom, stanovou konštrukciou, príp. plávajúcou pokrývkou (fólia, slama, krusta).

5. Podmienka v časti II. Podmienky povolenia, H. Opatrenia na obmedzenie vysokého stupňa celkového znečistenia v mieste prevádzky

Prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť celoročné plnenie opatrení na obmedzovanie emisií amoniaku z chovu ošípaných podľa zásad správnej poľnohospodárskej praxe:

- *správnou stratégiou kŕmenia a ustajnenia zvierat,*
- *prekrytím povrchu skladovacích nádrží hnojovice.*

Zistený stav **Dodržané**

Opis **Áno**

Zistený stav:

Zemné skladovacie nádrže na hnojovicu – lagúny sú trvale prekryté plávajúcou fóliou, ktorá zabráňuje uvoľňovaniu pachových látok do ovzdušia. Zberné žľaby na odvod hnojovice, ako aj prečerpávacia žumpa na hnojovicu sú taktiež prekryté pevnou konštrukciou proti úniku zápachu do okolitého prostredia. Prevádzkovateľ pri chove ošípaných používa kŕmne zmesi obohatené o aminokyseliny, enzymatické prípravky, ľahko dostupný fosfor a aplikuje fázové kŕmenie pre jednotlivé rastové fázy, čím zároveň dodržiava správnu stratégiu kŕmenia. Používané kŕmne zmesi sa v receptúrach líšia obsahom živín, najmä obsahom proteínov, aby došlo k ich efektívnemu využitiu a zabránilo sa vylučovaniu prebytočných nestrávených zložiek živín v exkrementoch. Ošípané sú v rámci chovných hál ustajnené v kotercoch v suchu bez podstielky, s pretláčaním vyprodukovanej hnojovice do podroštových kanálov. Napájacie systémy v kotercoch sú konštruované tak, aby sa zabráňovalo plytvaniu pitnou vodou a premokreniu povrchu chovných priestorov.

6. Podmienka v časti II. Podmienky povolenia, F. Opatrenia na predchádzanie havárií a na obmedzenie následkov v prípade havárií a opatrenia týkajúce sa situácií odlišných od podmienok bežnej prevádzky, bod 12.

12. Prevádzkovateľ je povinný vyprodukovanú hnojovicu zhromažďovať oddelene a zabezpečiť jej skladovanie alebo vývoz tak, aby nemohlo dôjsť k nežiaducim únikom do životného prostredia.

Zistený stav **Dodržaná**

Opis **Áno**

Zistený stav:

Prevádzkovateľ vykonáva v prevádzke oddeľovanie tekutej zložky hnojovice od tuhej zložky (separátu). Tekutá zložka zo separácie hnojovice je následne prečerpávaná do dvoch skladovacích nádrží – lagún o objeme á 13 500 m³. V deň vykonania kontroly neboli zaznamenané zo strany prevádzkovateľa žiadne neštandardné situácie týkajúce sa nakladania s hnojovicou v prevádzke.

Tekutú zložku hnojovice prevádzkovateľ odovzdáva spoločnostiam Agro Žitava s.r.o., Šurany, Agro-Golianovo s.r.o., Golianovo, AGROSPOL 5.TM., s.r.o., Tesárske Mlyňany, GAS PROGRES I, spol. s r.o., Nová Ves nad Žitavou a samostatne hospodáriacemu roľníkovi – Imrichovi Barthovi. Vzniknutý separát prevádzkovateľ odovzdáva spoločnostiam Agro-Golianovo s.r.o., Golianova a GAS PROGRES I, spol. s r.o., Nová Ves nad Žitavou. Vývoz separátu (tuhej zložky) sa uskutočňuje motorovými vozidlami odberateľov na vlečkách, ktoré sú zakryté plachtami, hnojovica sa vyváža v uzatvorených cisternách. Prevádzkovateľ vedie v prevádzkovej evidencii údaje o množstvách vyprodukovanej hnojovice a separátu, ktoré

odovzdáva externým spoločnostiam na následné použitie. Samotný prevádzkovateľ aplikáciu hnojovice a ani separátu do pôdy neuskutočňuje, preto mu nevzniká ani povinnosť mať vypracovaný Hnojný plán.

Predmetom mimoriadnej environmentálnej kontroly bolo aj prešetrenie zápachu z prevádzky. V čase vykonanej mimoriadnej environmentálnej kontroly a fyzickej obhliadky nebolo senzorické vnímanie zápachu vo vonkajších priestoroch prevádzky vnímané ako obťažujúce. V integrovanom povolení pre vykonávanie činnosti v prevádzke – chove ošípaných, nie sú určené podmienky ohľadom merania zápachu vo vonkajšom prostredí, nakoľko nie je legislatívne stanovený emisný limit pre pachové látky a ani žiadny právne záväzný predpis ho doposiaľ neurčuje. Avšak Inšpekcia určila prevádzkovateľovi v podmienkach integrovaného povolenia vydaného pre vykonávanie činnosti v prevádzke, aby dodržiaval opatrenia na zníženie produkcie a uvoľňovania amoniaku vznikajúceho pri chove ošípaných - a to najmä v časti II. Podmienky povolenia, B. Emisné limity a v časti II. Podmienky povolenia, C. Opatrenia na prevenciu znečisťovania (najmä použitím najlepších dostupných techník). Tieto opatrenia boli stanovené z Referenčného dokumentu o najlepších dostupných technikách BREF (07/2013) z júla 2003 pre Intenzívny chov hydiny a ošípaných (ILF) a týkajú sa najmä ustajnenia zvierat, fázového kŕmenia, pridávania enzymatických prípravkov na zníženie vylučovania nespracovaných živín (najmä dusíka a fosforu) v exkrementoch, skladovania vznikajúcej hnojovice s cieľom zníženia množstva amoniaku uvoľňovaného do ovzdušia. Prevádzkovateľ dodržiava opatrenia na elimináciu vzniku pachových látok, určené v integrovanom povolení Inšpekciou a využíva ekonomicky dostupné prostriedky na zamedzenie tvorby pachových látok z chovu ošípaných.

Mimoriadnej environmentálnej kontroly sa zúčastnili okrem inšpektorov Odboru integrovaného povoľovania a kontroly aj inšpektori Odboru inšpekcie ochrany vôd, ktorí prešetrovali tú časť podnetu, ktorá sa týkala podozrenia vypúšťania hnojovice z lagún za plot areálu prevádzky do priľahlého potoka. V čase vykonanej kontroly a fyzickej obhliadky prevádzky nebolo zistené vypúšťanie hnojovice zo zemných lagún za areál prevádzky a ani vytekanie hnojovice do priľahlého Panianskeho potoka, ktoré by mohlo spôsobiť znečistenie a mimoriadne zhoršenie vôd. Podozrenie na vypúšťanie hnojovice z areálu prevádzky do Panianskeho potoka sa nepotvrdilo.

Prevádzkovateľ aplikáciu hnojovice a ani separátu sám do pôdy neuskutočňuje – tá sa vykonáva treťou osobou, preto nie je ani súčasťou podmienok integrovaného povolenia vydaného pre vykonávanie činnosti v prevádzke. Z uvedeného dôvodu tú časť podnetu, ktorá sa týkala aplikácie hnojovice na okolité polia, ako aj nesúladu aplikácie s hnojným plánom, Inšpekcia v súlade s ustanovením § 20 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov postúpila listom č. 8949-37972/2019/Jur zo dňa 15. 10. 2019 Ústrednému kontrolnému a skúšobnému ústavu v Bratislave ako vecne príslušnému správnomu orgánu na prešetrenie.

Preskúmanie zdravotného stavu zvierat, ako aj spôsobu ich kŕmenia nie je súčasťou integrovaného povolenia vydaného pre vykonávanie činnosti v prevádzke prevádzkovateľom, preto Inšpekcia túto časť podnetu v súlade s ustanovením § 20 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov listom č. 8949-

38022/2019/Jur zo dňa 15. 10. 2019 postúpila na prešetrovanie Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Nitra ako vecne príslušnému správnomu orgánu.

K. Prílohy správy Nie

L. Zhodnotenie dodržania podmienok povolenia

Dodržané

1. Podmienka v časti II. Podmienky povolenia, C. Opatrenia na prevenciu znečisťovania (najmä použitím najlepších dostupných techník), bod 2.
2. Podmienka v časti II. Podmienky povolenia, C. Opatrenia na prevenciu znečisťovania (najmä použitím najlepších dostupných techník), bod 10.
3. Podmienka v časti II. Podmienky povolenia, C. Opatrenia na prevenciu znečisťovania (najmä použitím najlepších dostupných techník), bod 3.
4. Podmienka v časti II. Podmienky povolenia, C. Opatrenia na prevenciu znečisťovania (najmä použitím najlepších dostupných techník), bod 6.
5. Podmienka v časti II. Podmienky povolenia, H. Opatrenia na obmedzenie vysokého stupňa celkového znečistenia v mieste prevádzky
6. Podmienka v časti II. Podmienky povolenia, F. Opatrenia na predchádzanie havárií a na obmedzenie následkov v prípade havárií a opatrenia týkajúce sa situácií odlišných od podmienok bežnej prevádzky, bod 12.

M. Záver – celkové zhodnotenie

Inšpekcia vykonanou environmentálnou kontrolou nezistila nedostatky a týmto potvrdzuje podľa ustanovenia § 35 ods. 1 zákona o IPKZ súlad kontrolou zisteného stavu v prevádzkovaní činnosti v prevádzke s podmienkami povolenia.

O výsledku kontroly a obsahu správy bol prevádzkovateľ informovaný zaslaním tejto správy o environmentálnej kontrole č. 67/2019/Z.

N. Podpisy

Za SIŽP:

RNDr. Martin Jursa

Číslo preukazu: 495

.....

Ing. Juraj Šimon

Číslo preukazu: 621

.....